

LOPPURAPORTTI

18.8.2014

Salla Vuorikoski

Summer Investigative Reporting Course 2014

Columbia University

Osallistuin 7.-25.7.2014 tutkivan journalismin kesäkurssille New Yorkissa Columbian yliopistossa. Kokemus oli kaikinensa ainutlaatuinen ja antoi paljon uutta virtaa työhöni.

Työskentelen MTV Uutisten tutkivassa ryhmässä ja sain kurssia varten työnantajaltani myös koulutusvapaata. Koulutus tuki työtäni, jossa keskityn pääasiassa tutkiviin juttuprojekteihin. Tällaiset irtiotot arkisesta työstä ovat tarpeen, koska silloin pystyy katsomaan oman työn mahdollisuuksia ja kehityskohteita etäämpää, ilman juttujen tuottamisen painetta.

Osallistujat tulivat eri puolilta maailmaa: Sveitsistä, Kolumbiasta, Espanjasta, Italiasta, Singaporesta, Filippiineiltä, Sudanista, Kiinasta ja Meksikosta. Oleellista sisältöä varsinaisen opetuksen lisäksi olivatkin heidän kanssaan käydyt keskustelut.

Tutkivan toimittajan työssä on aina mahdollista ottaa tarvittaessa yhteyttä kollegoihin maailmalla, mutta henkilökohtainen tutustuminen antaa paremmat eväät tulevaan mahdolliseen yhteistyöhön. Kurssin päätteeksi teimmekin yhdessä syviä lupauksia siitä, että tarpeen vaatiessa apua annetaan ja yhteistyötä tehdään.

Suomessa kansainvälisten verkostojen muodostaminen voi jäädä arkisen työn jalkoihin ja liian usein esimerkiksi talousaiheissa selvitykset loppuvat Suomen rajalle. Ammattikunnan on päästävä tästä jatkossa eroon, koska raha ei enää tunnista valtioiden rajoja entiseen tapaan.

Vapaaseen kanssakäymiseen kurssin osallistujien kanssa olisi voinut varata enemmänkin aikaa varsinaisessa ohjelmassa. Useimpina päivinä lounastauko oli kuitenkin pitkä, joten sen aikana ehti vaihtaa ajatuksia.

Kurssin sisällön arviointi

Kurssi koostui pääasiallisesti luento-opetuksesta. Useimmat esiintyjistä olivat kokeneita ja palkittuja journalisteja.

Kurssin aluksi kerrottiin vaitiolovelvollisuudesta opetuksen sisällön suhteen. Periaate tuntuu oudolta, kun tutkivan journalismin tarkoituksena on nimenomaan valaista pimeitä paikkoja ja edistää avoimuutta. Kun vaitiolosta kysyttiin tarkemmin, kurssin järjestäjät sanoivat sen tarkoittavan sitä, että kurssilla puhuneiden henkilöiden puheita ei siteerata julkisesti. Muuten sisällöstä voi puhua yleisemmällä tasolla. Ehkä tätä periaatetta voisi tulevaisuudessa tarkentaa.

Teemat vaihtelivat laidasta laitaan, mutta ehkä hieman yllättäenkin koin erittäin hyödyllisenä “perusasioiden” äärelle menemisen. Esimerkiksi luento liittyen haastattelutekniikkaan ja vuorovaikutukseen lähteiden kanssa oli monella tapaa valaiseva.

Kurssi sisälsi runsaasti datajournalismia. Konkreettisinta antia itselleni oli muutamaan tiedon visualisointiin liittyvien sovellukseen ja erilaisiin tietokantoihin tutustuminen. Näistä uskon olevan konkreettista hyötyä omassa työssäni. Datajournalismin opetuksessa vaikeutta toi se, että osallistujien lähtötasossa oli eroja. Osalle Excel oli hepreaa ja jotkut olivat jo sujuvasti tehneet juttuja erilaisten välineiden avulla. Kokonaisuudessaan datajournalismin anti oli minulle plusmerkkinen.

Kurssin aikana vierailimme The New York Timesin toimituksessa ja Googlen toimitiloissa Manhattanilla. Nämä vierailut olivat kohokohtia ja niitä olisi voinut olla ohjelmassa enemmänkin.

The New York Timesissa tutustuimme lehden datajournalistisen osaston työtapoihin ja toteutettuihin juttuprojekteihin. Moni kurssin osallistuja koki pettymyksenä sen, että varsinaisesti toimitukseen ei päästy tutustumaan, vaan koko vierailu vietettiin kokoushuoneessa. Toisaalta, maisemakonttoreita on Suomessakin.

Googlega puolestaan pääsimme katsomaan tiloja vähän enemmän ja saimme perinpohjaisen esityksen heidän medialle tarjoamista työkaluista. Useimman osallistujan mielestä vierailun kruunu oli Google Glassin testaaminen. Googlen ja muiden vastaavien toimijoiden tarjoamista mediatyökaluista olisi hyvä viestittää laajemminkin suomalaisille toimittajille. Tämä on yksi mahdollinen koulutuksen aihe Tutkivan journalismin yhdistykselle.

Kurssin käytännön järjestelyt oli pääosin hoidettu hyvin. Tieto kulki melko sujuvasti järjestäjiltä osallistujille ja apua oli aina tarpeen vaatiessa saatavilla.

Olin sen sijaan tyytymätön huoneeseen, jossa kurssin opetus pidettiin. Erinomaista oli se, että meillä oli vapaassa käytössä tietokoneet, mutta muuten huonevalinta ei ollut onnistunut. Huone oli malliltaan pitkulainen, joten esiintyjä seiso i edessä ja osallistujat istuivat pitkän pöydän ääressä. Käytännössä viimeisistä penkeistä oli vaikea kuulla kunnolla etuosan kommentteja ja ilmastointilaitteen voimakas hurina heikensi entisestään kuuluvuutta. Esiintyjät valittelivat hekin huonejärjestelyä. Järjestäjät myönsivät huoneen epäsopivuuden opetukseen, mutta sitä ei kuitenkaan vaihdettu kolmen viikon kurssin aikana. Toivottavasti tämä korjaantuu ensi vuonna.

Annan kurssin opetussisällölle hyvän yleisarvosanan. Laadun suhteen oli toki hajontaa. Monet esitykset olivat erinomaisia ja antoivat konkreettista oppia ja intoa omaan työhön. Jotkut esitykset olivat heikompia esimerkiksi sen takia, että ne sisälsivät tutkivaa työtä tehneiden toimittajien näkökulmasta paljon itsestänselvyyksiä. Muutamalta opettajalta olisin toivonut parempia opetustaitoja.

Yksi tärkeä tavoite itselleni oli löytää ideoita Tutkivan journalismin yhdistyksen toimintaan. Tämä tavoite täyttyi ehdottomasti ja antia voi hyödyntää esimerkiksi Tutki-konferensseissa. Seuraava järjestetään keväällä 2016.

Kurssi New Yorkissa oli ainutlaatuinen kokemus, josta sain työuralleni sekä uutta innostusta että konkreettisia työkaluja.

Kiitän säätiötä tämän kokemuksen mahdollistamisesta.